

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Bohuslava Hnizdila v právní věci **žalobce: M. V.**, proti **žalované: R. b. p.**, zdravotní pojišťovna, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 8. 2006, č. j. 22 Ca 148/2005 - 46,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované se náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se žalobou ze dne 4. 5. 2005 podanou Krajskému soudu v Ostravě domáhal přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 23. 2. 2005, kterým mu žalovaná sdělila, že na základě jeho žádosti o potvrzení o bezdlužnosti byl dne 22. 2. 2005 proveden výpočet odvodu pojistného za osobu samostatně výdělečně činnou za období 1/2002 - 1/2005 s tím, že žalovaná ke dni 22. 2. 2005 eviduje nedoplatek na pojistném ve výši 31 769 Kč a neuhrazené penále ve výši 5135 Kč. Dále žalovaná konstatovala, že potvrzení o bezdlužnosti bude vystaveno po úhradě těchto částek.

Krajský soud usnesením ze dne 31. 5. 2005, č. j. 22 Ca 148/2005 - 10, žalobu jako nepřipustnou odmítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, v níž současně požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů.

Usnesením blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku krajský soud stěžovatelu žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl.

V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že v daném případě nebyly splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, neboť stěžovatel nesplnil povinnost soudu věrohodným způsobem doložit, že nemá dostatečné finanční prostředky. Přestože byl soudem opakovaně vyzván k doložení řádně vyplněného potvrzení o osobních, výdělkových a majetkových poměrech, stěžovatel jej soudu nepředložil.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel rovněž kasační stížnost, kterou se domáhá jeho zrušení. Domnívá se, že bylo vydáno nezákonným způsobem, je zmatečné a jeho vydání předcházelo nesprávný úřední postup. Krajský soud dle jeho názoru nesprávně posoudil právní otázku a zároveň napadené usnesení nemá žádnou oporu ve spisech a je v rozporu se zákonem. Stěžovatel znovu požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, protože vykonává pouze sezónní práce a pokud by měl soudní poplatky a advokáta hradit, vznikla by mu nenahraditelná újma v podobě nedostatku prostředků k zajištění obživy.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Z obsahu stěžovatelova podání Nejvyšší správní soud dovodil, že se dovolává stížnostního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky týkající se splnění podmínek pro ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může soud navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Z dikce první věty citovaného ustanovení je zřejmé, že je povinností účastníka k výzvě soudu doložit své osobní, výdělkové a majetkové poměry, aby soud mohl posoudit, zda má či nemá dostatečné prostředky. Krajský soud v Ostravě stěžovatele podáním, jenž mu bylo doručeno dne 24. 5. 2006, vyzval k předložení řádně vyplněného potvrzení o osobních, výdělkových a majetkových poměrech (dále jen „potvrzení“). Stěžovatel na ně zareagoval přípisem ze dne 26. 5. 2006, v němž toliko uvedl, že jeho finanční poměry jsou špatné, a to vinou žalované. Proto se domnívá, že podmínky pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce jsou v jeho případě splněny. Platební výměr za poslední zdaňovací období doposud nemá k dispozici, a proto soudu doložil vyplněné pouze první dvě strany potvrzení. Přípisem ze dne 10. 7. 2006 krajský soud stěžovatele opětovně vyzval k předložení

celého řádně vyplněného potvrzení Zároveň jej poučil, že nemá-li k dispozici platební výměr za poslední zdaňovací období, postačí, doloží-li kopii přiznání k dani z příjmů za poslední zdaňovací období, popřípadě jiným průkazným způsobem doloží výši příjmů z podnikání. Stěžovatel na tuto výzvu reagoval podáním ze dne 18. 7. 2006, k němuž ovšem opět nepřipojil řádně vyplněné potvrzení, pouze v něm znovu požádal o ustanovení zástupce a osvobození od soudních poplatků. Konstatoval, že žalovaná svým jednáním zavinila nutnost soudního procesu.

Jak Nejvyšší správní soud již judikoval v usnesení zveřejněném pod č. 537/2005 Sb. NSS, povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje.

Z výše uvedeného je zcela zřejmé, že stěžovatel, ač byl soudem opakovaně a podrobně poučen o povinnosti doložit vyplněné potvrzení a případně též další doklady osvědčující jeho finanční poměry, výzvě soudu nevyhověl.

Krajský soud proto nepochybil, když z tohoto důvodu návrh na osvobození od soudních poplatků zamítl. Jelikož jedním z předpokladů pro ustanovení zástupce soudem podle § 35 odst. 8 s. ř. s. je osvobození od soudních poplatků, nemohl soud vzhledem k výše uvedenému postupovat jinak, než i tento stěžovatelův návrh zamítnout.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Protože žalovaná žádné náklady řízení o kasační stížnosti neuplatnila a ani Nejvyšší správní soud z obsahu spisu její žádné náklady nezjistil, nebyla náhrada nákladů řízení žalované přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu

